

1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η Ελλάδα έχει με μεγάλη διαφορά τα περισσότερα Φαρμακεία ανά κατοίκους σε όλη την Ευρώπη. Αυτό το χαρακτηριστικό παρόλο που είναι απαραίτητο για την ομαλή τροφοδοσία του πληθυσμού της χώρας σε φάρμακα, ειδικά για τις δύσβατες ορεινές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας και τις απομονωμένες περιοχές της νησιωτικής χώρας, έχει σαν τίμημα την αυξημένη οικονομική ευαισθησία της επιχειρηματικής μονάδας Φαρμακείο.
- Η μεγάλη πλειοψηφία των ελληνικών Φαρμακείων σήμερα λειτουργούν με μέσο ετήσιο τζίρο μεταξύ 200.000,00-800.000,00 €, με το μεγαλύτερο πλήθος να συγκεντρώνεται στην περιοχή των 400.000,00-800.000,00 €.
- Λόγω της φύσης του αντικειμένου τους ως επιχειρήσεις έντασης εργασίας, τα Φαρμακεία ως τελικά σημεία πώλησης, έχουν μειωμένα περιθώρια επίτευξης οικονομικών κλίμακας αναλογικά με τον τζίρο τους, συγκρινόμενες με τις άλλες επιχειρήσεις της αλυσίδας του φαρμάκου (Φαρμακαποθήκες – Φαρμακοβιομηχανίες) οι οποίες έχουν τελείως διαφορετική επιχειρηματική φυσιογνωμία και λειτουργία.
- Η συνολική απασχόληση στο σύνολο των ελληνικών Φαρμακείων της τάξης των 32.000 εργαζομένων (συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των φαρμακοποιών), μέγεθος που αποτελεί το 66,70% του συνόλου των εργαζομένων στον κλάδο του φαρμάκου (Βιομηχανίες-Φαρμακαποθήκες-Φαρμακεία).
- Τα ελληνικά Φαρμακεία σήμερα (αρχές Δεκεμβρίου 2011) λειτουργούν με ένα μεικτό ποσοστό κέρδους (overall profit-margin) μεταξύ 19,9% στις υψηλές κλίμακες τζίρου και 23,1% στις χαμηλότερες, το οποίο παρά το γεγονός ότι αποτελούν τις μικρότερες οικονομικά επιχειρηματικές μονάδες σαν Φαρμακεία στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, αποτελεί ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά κέρδους πανευρωπαϊκά.
- Ανάλογα του ύψους του τζίρου τους τα ελληνικά Φαρμακεία λειτουργούν με λειτουργικά έξοδα μεταξύ 8,9%-13,3% επί του συνολικού τζίρου τους, έξοδα που καλύπτονται μέσω του μεικτού ποσοστού κέρδους τους (δεν προσμετράται η επιβάρυνση από τον Φόρο Εισοδήματος).
- Από τα παραπάνω λειτουργικά έξοδα κινείται μία παράλληλη εξω-φαρμακευτική αγορά υποστήριξης της λειτουργίας των Φαρμακείων, η οποία έχει έσοδα εκατοντάδες εκατομμύρια €, ακριβώς για να συντηρεί και να διατηρεί σε επαρκή λειτουργικότητα τα Φαρμακεία ως επιχειρήσεις.

- Η συνολική συμβολή των Φαρμακείων στην αύξηση του ΑΕΠ της χώρας, για τα δεδομένα του 2011, από δραστηριότητες πέραν της χορήγησης συνταγογραφούμενων φαρμάκων αγγίζει το 1 δις €.
- Η συνεισφορά στο ΑΕΠ του 2011, του λειτουργικού κόστους στο σύνολο των επιχειρηματικών μονάδων Φαρμακεία, ανέρχεται περίπου σε 650 εκ. € από ενοικίαση χώρων, άμεση απασχόληση εργατικού δυναμικού, καθώς και από ενασχόληση επαγγελματιών (εξωτερικούς συνεργάτες) υποστήριξης της λειτουργίας αυτών.
- Το καθαρό κέρδος που απομένει σήμερα στα ελληνικά Φαρμακεία, μετά φόρων, κυμαίνεται από 5,2% στις υψηλότερες κλίμακες τζίρου μέχρι 6,1% στις χαμηλότερες, και φτάνει μέχρι το 6,9% στις μεσαίες.
- Με δεδομένα Φαρμακευτικής Δαπάνης τέλους του 2011, και συνυπολογίζοντας τις μεγάλες απώλειες εσόδων από τις καθυστερήσεις πληρωμών των Φ.Κ.Α. προς τα Φαρμακεία, μία μεγάλη μερίδα Φαρμακείων με τζίρο μέχρι και 30.000 € μηνιαίως παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα συνέχισης λειτουργίας, ενώ μεγάλος είναι ο αριθμός των Φαρμακείων που αντιμετωπίζουν ανάλογα προβλήματα σε όλες τις κλάσεις τζίρου.
- Σε περίπτωση μείωσης του μεικτού ποσοστού κέρδους των Φαρμακείων στο 15%, και με δεδομένη την ανελαστικότητα των λειτουργικών εξόδων λειτουργίας τους ως επιχειρηματικές μονάδες ανεξαρτήτως τζίρου, το καθαρό κέρδος των Φαρμακείων θα μειωθεί από 34% στις υψηλότερες κλίμακες τζίρου μέχρι και 94% στις χαμηλότερες, με το καθαρό κέρδος να μεταπίπτει στο 0,4% με 4,2% αναλόγως του τζίρου.
- Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί μία τέτοια αλλαγή στο ποσοστό κέρδους τους η πλειοψηφία του κλάδου θα βρεθεί αντιμέτωπο με ανυπέβλητα προβλήματα βιωσιμότητας και συνέχισης λειτουργίας.
- Πανελλαδικά αυτό μεταφράζεται σε **9.460 Φαρμακεία (86% του συνόλου)**, από τα οποία το **42% (4.620 Φαρμακεία)** θα πιεστεί σοβαρά, ενώ **44% (4.840 Φαρμακεία)** θα οδηγηθούν σταδιακά σε κλείσιμο.
- Το αντίκτυπο μίας τέτοιας εξέλιξης στην απασχόληση προβλέπεται να πάρει τη μορφή απώλειας περίπου του 50% των θέσεων εργασίας του κλάδου γεγονός που μεταφράζεται σε περίπου 16.000 ανέργους εξ' αιτίας μίας αλλαγής του ποσοστού κέρδους.
- Για το 2011 υπολογίσθηκε ότι, η συνεισφορά σε φόρο εισοδήματος των Φαρμακείων θα ξεπεράσει τα 125 εκ. €. Πιθανή λοιπόν υιοθέτηση μείωσης του overall profit margin στο 15% θα οδηγήσει σε απώλεια φόρου εισοδήματος στα έσοδα του Κρατικού

Προϋπολογισμού 88,0 εκ. € ήτοι μείωση φορολογικών εσόδων από τον κλάδο της τάξης του 70,40%.

- Η ραγδαία αποδυνάμωση του πανελλαδικού ιστού των Φαρμακείων από μία μείωση του ποσοστού κέρδους αυτών στο 15% θα οδηγήσει σε σημαντική αρραίωση των Φαρμακείων στην Επικράτεια.
- Αυτό θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ομαλή τροφοδοσία του πληθυσμού με φάρμακα και πρόσβαση σε υγειονομικό επιστήμονα, κάτι που μπορεί να επιφέρει σημαντική επιδείνωση της συνολικής υγείας του πληθυσμού, ειδικά σε αραιοκατοικημένες και απομονωμένες περιοχές τόσο στην ηπειρωτική όσο και στη νησιωτική χώρα, το οποίο με τη σειρά του μπορεί να μεταφραστεί σε εκατοντάδες εκατομ. € επιπλέον έξοδα στο Σύστημα Υγείας εξ' αιτίας της ανάγκης διόρθωσης μίας τέτοιας Πανελλαδικής υγειονομικής υποβάθμισης (απώλεια εξοικονόμησης σε Πρωτοβάθμια Φροντίδα λόγω απώλειας άυλης υπεραξίας παρουσίας Φαρμακείων προσιτών σε όλους).
- Το ιδιαίτερο, δε, χαρακτηριστικό της παγκόσμιας τάσης της Φαρμακευτικής Αγοράς των επόμενων δεκαετιών για αύξηση του μεριδίου των φαρμάκων που είναι υποψήφια να ενταχθούν στην κατηγορία «Φάρμακα Υψηλού Κόστους» σύμφωνα με τη σημερινή οριζόμενη ορολογία και αξιολόγηση, καθιστά την αλλαγή του τρόπου αποζημίωσης των Φαρμακείων, όπως π.χ. αλλαγή του σταθερού mark up, με εναλλακτικά σενάρια όπως κλιμακωτό κέρδος επί της τιμής του φαρμάκου (επιπλέον της κλιμάκωσης λόγω rebate και ύπαρξης φαρμάκων μειωμένου Mark-up) ή/και κατ' αποκοπή αμοιβές κάτι εξαιρετικά επισφαλές και μειονεκτικό για τη βιωσιμότητα των ελληνικών Φαρμακείων.
- Όσον αφορά το θέμα της Φαρμακευτικής Δαπάνης, η εικόνα που παρουσιάζεται διαχρονικά (2000-2009) είναι η μέση τιμή φαρμάκου να αυξάνεται σταθερά με ρυθμούς πολύ γρηγορότερους της αύξησης της μέσης κατανάλωσης, εκτός της τελευταίας περιόδου 2010-2011 οπότε εξ' αιτίας των οριζόντιων μειώσεων τιμών η εικόνα μερικώς αντιστράφηκε.
- Μεταξύ αύξησης της μέσης τιμής των φαρμάκων και αύξησης της κατανάλωσης αυτών, τα στοιχεία δείχνουν ότι η επιπλέον οικονομική επιβάρυνση που έχει διαχρονικά προκαλέσει το πρώτο μέγεθος είναι πολύ μεγαλύτερη συγκρινόμενη με αυτή του δεύτερου.
- Η παραπάνω στρέβλωση στη μέση τιμή τεμαχίου, που δεν αποτελεί τη μόνη αλλά οπωσδήποτε την πρώτη και κύρια αιτία επιπλέον επιβάρυνσης για φάρμακα διαχρονικώς, οφείλεται αποκλειστικά στις εργοστασιακές τιμές νέων φαρμάκων που λαμβάνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα άδεια κυκλοφορίας.

- Τα ποσοστά κέρδους Φαρμακείων και Φαρμακαποθηκών ήταν διαχρονικά και παραμένουν σταθερά και αγορανομικώς διατιμημένα, οπότε δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση της τιμής-βάσης που θα καθορίσει και το ύψος της τελικής (λιανικής) τιμής του φαρμάκου, επομένως διαχρονικά δεν συμμετείχαν ως διαμορφωτές στην παραπάνω στρέβλωση.
- Συνεπώς, η απουσία δυνατότητας εξορθολογισμού της Φαρμακευτικής Δαπάνης διαχρονικά, (άρα και εξοικονόμησης πόρων για το Ασφαλιστικό Σύστημα), δείχνει ότι δεν μπορεί να αντικατασταθεί μέσω παρέμβασης στο ποσοστό κέρδους των Φαρμακείων. Η μόνη αλλαγή που θα συμβεί από την πιθανή μείωση του ποσοστού κέρδους των Φαρμακείων θα είναι: η συρρίκνωση του κλάδου και οι προαναφερόμενες επιπτώσεις σε Υγεία, Απασχόληση και Οικονομία.